

перших курсів з невисоким рівнем активності не має можливості спілкування із керівництвом вищого навчального закладу. Проте він має можливість спілкування із членом ОСС, який, у свою чергу, може вільно спілкуватися із керівниками вищого навчального закладу (окрім ректора).

Згідно з результатами дослідження «Кращий досвід студентського самоврядування в Україні», що проводилося в рамках Проекту ПРООН «Створення безпечного середовища для молоді України» у 2005 році, на проблему питання співпраці з адміністрацією як проблемою ОСС скаржаться 18 відсотків опитуваних. Це показує, що для ефективної діяльності ОСС, та й для успішної молодіжної політики, важливою є нормальна, продуктивна взаємодія ОСС із керівництвом ВНЗ. Адміністрація контролює більшість питань, пов'язаних із студентами, розпоряджається матеріально-технічними ресурсами, здійснює керівництво ВНЗ.

Експерти з питань студентського самоврядування А. Михайлюк та Д. Бершацький вважають оптимальною моделлю взаємодії ОСС із адміністрацією вищого навчального закладу модель взаємовигідного співробітництва. За такої схеми адміністрація надає певні ресурси, повноваження ОСС, які, у свою чергу, допомагають адміністрації: розповсюджують певну інформацію серед студентства, вирішують окремі організаційні питання. Таким чином, можна сказати, що нормальна співпраця ОСС з адміністрацією вищого навчального закладу – запорука успішної діяльності ОСС, а також модернізація управління освітою.

**Київський національний торговельно-
економічний університет
ЛАГАН О.О.**

ОСС: ПОТРЕБА ПЕРЕХОДУ ДО ЕФЕКТИВНИХ МЕХАНІЗМІВ РОБОТИ. АСПЕКТИ СТАБІЛЬНОГО РОЗВИТКУ

Соціальні системи характеризуються комплексом факторів розвитку і параметрів регуляції, що дає змогу розширити межі соціального впливу, але водночас і ускладнює завдання управлінців.

Сама сфера – студентське самоврядування ставить вимогу професіоналізму молодих управлінців. Проте така вимога не завжди задовольняється з ряду причин, серед яких – відсутність теоретичних, а головне – практичних навичок. Важливість професіонального підходу молодих лідерів обумовлює ключові параметри системи ОСС з боку учасника – добровільність, безоплатність, акцент на самореалізацію.

Недотримання «угоди» - задоволення учасників загальної системи – учасників проекту, керівництва, цільової аудиторії тягне за собою подальшу спіраль розвитку з викривленими первісними параметрами. Тому саме стабільність розвитку має бути в основі роботи студентських організацій.

Ефективність роботи і методологія дослідження ефективності – неодномірні й неоднозначні категорії для аналізу соціальних систем.

Слід розділяти, що ефективність можна розглядати залежно від суб'єкта реалізації, об'єкта впливу, результативності. Якщо результативності – то яка міра і система оцінки повинна використовуватись? Адже соціальна сфера і вклад в розвиток соціального капіталу неможливо оцінити в короткостроковому періоді по причині багатоваріантності параметрів розвитку соціуму і систем реалізації суспільства, що пронизують соціум.

Оцінюючи важливість досягнення мінімального рівня задоволення показників ефективності, необхідно розуміти координати знаходження системи, регулювання, вплив, трансформація чи управління якою здійснюється - час, місце, енергетичний аспект. За допомогою визначення параметрів можна виділити і пріоритети розвитку, проте тільки в короткостроковому періоді. Дані 3 параметри – лише символ – «прапорець» нашого знаходження в певному параметральному просторі. Довгостроковий період вимагає сильного бачення управлінця чи ідеолога соціальної системи, незалежно від первісних параметрів розвитку та ідентифікації.

Організація, планування, мотивація, контроль – внутрішні ритми регулювання короткострокової реалізації програми. Незважаючи на це, дані 4 компоненти в глобальному аспекті виражаються у спрямованості соціальних рухів студентства, виражаючи, перш за все, ключові вимоги часу. Проте, для частини управлінів студентського самоврядування такі вимоги часу стають предметом використання, а не трансформації. Відмивання грошей на проектах коротко- і довгострокового ідеологічного спрямування – явний приклад хвороби загальної системи. Механізми контролю використання коштів і ресурсів реалізації проектів у багатьох випадках відсутні або ж є формальними.

Неможливо однозначно сказати, хто або що є причиною неефективності і зловживань. Оцінку можна дати, використовуючи емпіричні методи діагностики. Очевидно, що система, що не має централізованого управління, не здатна до роботи, і, як мінімум, приречена на виживання на індивідуальному і конкурентному рівнях. Проте ставиться питання децентралізації управління як ключового фактору якості в аспекті задоволення потреб мікросистеми і, як наслідок, задоволення загальної системи в цілому. З іншого боку, чи здатні суб'єкти на мікрорівні реалізувати свої потреби. В даному випадку мова про управління соціальними процесами на мікрорівні не йде. Мається на увазі короткострокова реалізація. Чи здатні суб'єкти на мікрорівні використати короткостроковий ресурс ефективно, якщо їх управлінці націлені не на довго- чи середньостроковий аспект управління соціальними процесами, а на індивідуальний у всіх параметрах його оцінки. Націленість на індивідуалізм – пряме бажання досягнення статусу на більш високому рівні системи. Проте, як вже згадувалось, полірозвиненість соціальної системи – основна перевага і перешкода для оцінки і роботи. Таким чином, переходячи на кількісний параметр, управлінець вводить в оману себе і своїх колег, залишаючись на первісних

якісних показниках. В даному випадку, в короткостроковому періоді, кількісно — якісним законом філософії можна лише охарактеризувати необхідність підготовки молодих кадрів самоврядування — майбутніх державних управлінців.

Бажання «копіювання» в явному чи неявному аспекті - це нормальний інстинкт молодого управлінця, проте непрофесіонального. Теоретичні і практичні аспекти управління доводять потребу термінової самоідентифікації і самостановлення систем шляхом багатовимірної безпечної інтеграції із соціальним простором в аспекті самоврядування. Питання стоїть так: визначити потребу і мати власну позицію, закласти задоволення потреби чи вирішення проблеми; як мінімум визначити фактори загрози із зовні і внутрішні елементи загрози для закладання позицій захисту і профілактики. Форма реалізації визначається залежно від потреб внутрішньої і зовнішньої систем для забезпечення якісного і кількісного параметрів вирішення. Наріжний камінь взаємодії управлінців різних рівнів самоврядування: хто є зацікавленим, хто виступає замовником, як відбувається процес прийняття рішень, чи досягаються первісні завдання і наскільки виконання чи невиконання або видозміна завдань співвідносяться із середньо- і довготерміновими цілями. Особливість системи самоврядування в тому, що причини проблем можуть змінювати «маски» виявлення і стати негативними параметрами реалізації соціальних проектів, в той час як реальні потреби і здорові механізми будуть сховані за «масками», вигаданими чи самоствореними системою чи індивідом.

Очевидно, що проблеми оцінки ефективності є абсолютно системними і не можуть оцінюватись окремо від національної практики.

Одна справа— сказати чи написати, хто «поганий» чи «хороший», бо всі ОСС і студентські організації спрямовані апріорі на покращення якості життя студентства. Проте механізми забезпечення якості такого життя кожен управлінець розуміє і реалізує по-своєму. Зважаючи на рівень підготовки управлінців, сама система загальнонаціонального самоврядування потребує стратегічного підходу і розробки, відповідно вдосконалення інституціональної структури, планування на всіх рівнях, системи мотивації, механізмів оцінки і контролю.

Зауважу — оцінка ефективності і контроль — це прерогатива діяльності стратегічно спрямованих організацій, де виявлені первісні фактори і задані параметри розвитку згідно з глобальною стратегією, що враховуватиме потреби всіх організацій.

Таким чином, постає запитання: хто, коли і як буде розробляти Національну стратегію розвитку студентського самоврядування? МИ чи ЗА НАС?